

LAKIALOITE 66/2001 vp**Laki koululaisten aamu- ja iltapäivähoidosta*****Eduskunnalle***

Pienten koululaisten aamu- ja iltapäivähoitoa on kehitettävä. Pienet koululaiset, jotka viettävät paljon aikaa omin päin ilman aikuisen valvontaa, tuntevat itsensä usein huolestuneiksi ja turvattomiksi. Viidennes suomalaisista lapsista ja nuorista kärsii heidän arkipäiväänsä vaikuttavista mielenterveysongelmista. Kyseessä on realiteetti, jota emme saa hyväksyä. Koko yhteiskunnan on otettava vastuunsa ja lähdettävä aktiivisesti torjumaan yhteiskunnassamme lasten parissa yhä laajemmalle levinnyttä turvattomuutta, joka ilmenee alkoholin ja huumeiden väärinkäyttönä ja väkivaltaisena käyttäytymisenä.

Monet koululaiset joutuvat viettämään aamu- ja iltapäivänsä yksin ilman aikuisen valvontaa ja aikuisten läsnäolon tuomaa turvallisuutta. Perheet tuntevat suurta huolta, koska taloudelliset tai muut syyt pakottavat vanhemmat työhön sillä seurauksella, että lapset jäävät usein vaille aikuista seuraa.

Hallitusohjelma lupaa, että pienten koululaisten aamu- ja iltapäivähoitoa kehitetään. Vanhempien mahdollisuuksien parantaminen työn ja perhe-elämän yhteensovittamiseen otettiin myös selkeästi esiin hallituksen tavoite- ja toimintaoh-

jelmassa vuosiksi 2000—2003. Tällä alueella on käynnissä erilaisia hankkeita, ja opetusministeriö myöntää, että aamu- ja iltapäivähoidon rahoitukselle tulisi luoda vakaampi pohja. Kaikista näistä lupauksista huolimatta aamu- ja iltapäivähoidon tarjonta vaihtelee voimakkaasti eri kunnissa. Yhtenä selkeänä syynä tähän on se tosiseikka, että kunnat eivät ole lain mukaan velvollisia huolehtimaan aamu- ja iltapäivähoidon tarjoamisesta. Myös OECD on raportissaan suomalaisesta varhaiskasvatusjärjestelmästä "Early Childhood Education and Care Policy in Finland" antanut Suomelle huomautuksen iltapäivähoidon puutteista.

Tämä lakialoite tarjoaa jokaiselle lapselle oikeuden turvalliseen ja virikkeelliseen vapaa-aikaan ennen koulua ja koulun jälkeen ja velvoittaa kunnat vastaamaan aamu- ja iltapäivähoidosta. Tarkoituksena on, että toimintaa voivat myös järjestää erilaiset yksityiset organisaatiot.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

koululaisten aamu- ja iltapäivähoidosta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Jokainen kunta vastaa siitä, että Suomessa ja vakinaisesti kunnassa asuville lapsille tarjotaan aamu- ja iltapäivähoitoa. Toiminta voidaan myös järjestää yksityisesti tai yhteistyössä toisen kunnan kanssa.

2 §

Koululaisilla on kymmenen vuoden ikään saakka oikeus aamu- ja iltapäivähoitoon.

Aamu- ja iltapäivähoito on järjestettävä kunnan virallisilla kielillä. Lapsen huoltaja saa valita hoitokielen.

3 §

Aamu- ja iltapäivähoito toteutetaan avoimena vapaa-ajantoimintana, kuten kerhoina, leikki-toimintana tai muuna aamu- ja iltapäivätoimintana. Lapsia otetaan aamu- ja iltapäivähoitoon siksi ajaksi päivää, jona he eivät ole koulussa ja koululomien aikana perheen tarpeiden mukaisesti.

Aamu- ja iltapäivähoito on järjestettävä lapsiystävällisessä ja turvallisessa ympäristössä.

4 §

Aamu- ja iltapäivähoidon tehtävänä on täydentää koulua sekä tarjota lapsille turvallista vapaa-aikaa ja lapsen kehitykselle virikkeellistä toimintaa.

Toimintaa ohjaavat aikuiset, joilla on tehtävään sopiva koulutus tai kokemus.

Lapsiryhmien tulee olla lasten yksilölliset tarpeet huomioon ottaen koostumukseltaan ja kooltaan sopivia.

5 §

Aamu- ja iltapäivähoitoa on tarjottava tarvittavassa laajuudessa ottaen huomioon vanhempien ansiotyö tai opinnot tai lapsen oma tarve.

6 §

Kunnan on tarjottava ilman kohtuutonta viivytystä paikka aamu- ja iltapäivähoidossa, kun huoltaja on ilmoittanut hoitopaikan tarpeesta.

Kunnan on tarjottava kuljetus lapselle aamu-hoidosta kouluun ja koulusta iltapäivähoitoon, jos välimatka on pitkä tai niin vaarallinen, ettei lapsi selviä siitä yksin.

7 §

Aamu- ja iltapäivähoitopaikasta saadaan perä kohtuullinen maksu kunnan määräämin perustein.

8 §

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 200 .

Helsingissä 8 päivänä kesäkuuta 2001

Christina Gestrin /r
Henrik Lax /r
Margareta Pietikäinen /r
Nils-Anders Granvik /r
Hanna Markkula-Kivisilta /kok
Leena Rauhala /kd
Pirkko Peltomo /sd
Raija Vahasalo /kok
Pentti Tiusanen /vas
Kari Kärkkäinen /kd
Pekka Vilkuna /kesk
Osmo Puhakka /kesk
Arto Seppälä /sd
Ilkka Taipale /sd
Rakel Hiltunen /sd
Janina Andersson /vihr
Marjatta Stenius-Kaukonen /vas
Jari Leppä /kesk
Håkan Nordman /r
Susanna Huovinen /sd
Susanna Rahkonen /sd
Ismo Seivästö /kd
Lauri Oinonen /kesk
Marja-Leena Kemppainen /kd
Tuija Nurmi /kok
Säde Tahvanainen /sd
Pia Viitanen /sd
Rauha-Maria Mertjärvi /vihr
Ulla-Maj Wideroos /r
Annika Lapintie /vas
Päivi Räsänen /kd

Pirjo-Riitta Antvuori /kok
Tuula Haatainen /sd
Mari Kiviniemi /kesk
Ola Rosendahl /r
Markku Markkula /kok
Pehr Löw /r
Unto Valpas /vas
Irina Krohn /vihr
Sirpa Pietikäinen /kok
Petri Neittaanmäki /kesk
Kyösti Karjula /kesk
Esko-Juhani Tennilä /vas
Mikko Kuoppa /vas
Eero Lämsä /kesk
Paula Kokkonen /kok
Jari Vilén /kok
Kirsi Ojansuu /vihr
Mika Lintilä /kesk
Juha Rehula /kesk
Markku Rossi /kesk
Anneli Jäätteenmäki /kesk
Tytti Isohookana-Asunmaa /kesk
Kari Myllyniemi /kesk
Gunnar Jansson /r
Marja Tiura /kok
Klaus Bremer /r
Katja Syvärinen /vas
Tuija Brax /vihr
Sulo Aittoniemi /alk
Sakari Smeds /kd